KONINKRIJK BELGIE. Coordinaten 12 ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste vacantiekamer, de 23e juli 1960 door de Minister van Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit " tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 october 1951, houdende organiek reglement van de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek", heeft de 23e augustus 1960 het volgend advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre des vacations, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 23 juillet 1960, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 15 octobre 1951 portant règlement organique des stations de recherches agronomiques de l'Etat", a donné le 23 août 1960 l'avis suivant :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Het ontwerp bedoelt in de eerste plaats, de aanwerving van tijdelijke assistenten in de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek mogelijk te maken en hun statuut te bepalen. Dit vormt de inhoud van de eerste drie artikelen van het ontwerp dat er, afgezien van de uitvoeringsbepaling, vier telt.

Artikel 4 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 7 december 1959, legt de verplichting op "... de bijzondere bepalingen die tot doel hebben in ieder Ministerie te voorzien in de uitvoering van dit besluit en van de besluiten die het hebben gewijzigd of aangevuld" voor advies voor te leggen aan de Minister tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort.

Die bepaling zou hier wel van toepassing zijn, als het ging om een ontwerp-besluit dat, onder aanbrenging van sommige afwijkingen, de uitvoering beoogde van het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijke personeel. Maar dit schijnt niet het geval te zijn. Het laatstgenoemde besluit is immers niet uit zichzelf toepasselijk op de tijdelijke assistenten in stations voor landbouwkundig onderzoek dat het ontwerp toestaat aan te werven. Artikel 1 van het besluit van 30 april 1947 beperkt zich er weliswaar toe a) het meesters-, vak- en dienstpersoneel alsook b) het hulppersoneel buiten de werkingssfeer van het statuut

.../...

van het tijdelijk personeel te plaatsen. Maar de regelen voor het tijdelijk personeel waren aanvankelijk opgenomen in het statuut van 2 oktober 1937, onder de artikelen 5 en 6; door de werkingssfeer van het ganse besluit te begrenzen, beperkte artikel 2 inzonderheid die van de artikelen 5 en 6. Ter bepaling dus van de werkingssfeer van het statuut van het tijdelijk personeel van 30 april 1947, dat de artikelen 5 en 6 van het besluit van 2 oktober 1937 heeft vervangen, moet ook rekening worden gehouden met artikel 2 van laatstgenoemd besluit. Dit artikel onttrekt "het wetenschappelijk personeel ... der wetenschappelijke inrichtingen" aan het statuut van het Rijkspersoneel, waaruit mag worden besloten dat het statuut van het tijdelijk personeel van 30 april 1947 ook niet toepasselijk is op het tijdelijk wetenschappelijk personeel der wetenschappelijke inrichtingen, - en hiertoe moeten de tijdelijke assistenten der stations voor landbouwkundig onderzoek worden gerekend -, en dat het ontwerp derhalve, op grond van artikel 4 van het statuut van 2 oktober 1937, niet voor advies aan de Minister tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort, dient te worden voorgelegd .

Dit advies is evenmin vereist door artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 maart 1939 tot instelling van een dienst van algemeen bestuur, welk artikel de dienst alleen belast met het "bestuderen van alle kwesties betreffende het statuut van het personeel".

.../...

Krachtens de geldende reglementsbepalingen is de betrokken Minister dus gehouden voor advies aan de Minister tot wiens bevoegdheid het algemeen bestuur behoort voor te leggen, ontwerp-besluiten die enkel de toepassing van de statuten van 2 oktober 1937 of 30 april 1947 beogen, maar hoeft hij zulks niet te doen voor een ontwerp-besluit tot vaststelling van een bijzonder statuut ten behoeve van personeelscategorieën die door de besluiten van 2 oktober 1937 en 30 april 1947 niet zijn bedoeld, terwijl toch een zodanig bijzonder statuut veeleer de inzake personeelsstatuut nodige coördinatie in gevaar dreigt te brengen. Op dat gebrek aan logica en overeenstemming in de geldende reglementering vestigt de Raad van State de aandacht van de Regering.

AANHEF.

1° De aanhef moet verwijzen naar artikel 66, tweede lid, van de Grondwet. De tijdelijke assistenten zijn immers ambtenaren, niet van het als openbare instelling opgerichte vermogen, maar van de Staatsdienst die het station voor landbouwkundig onderzoek in de vervulling van de hem toegewezen taken is. Aan artikel 66, tweede lid, van de Grondwet ontleent de Koning dus bevoegdheid tot het vaststellen van het statuut der tijdelijke assistenten.

.../...

2° Voorts moet melding worden gemaakt van de wet van 2 juli 1927 waarbij rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de inrichtingen voor hoger onderwijs en aan de stations voor landbouwkundige opzoekingen die van de Staat afhangen. Artikel 4 van het ontwerp toch wijzigt artikel 22 van het organiek reglement van 15 oktober 1951, dat handelt over het beheer van het eigen vermogen van het station, waarvoor dit laatste bij toepassing van genoemde wet van 2 juli 1927 een onderscheiden rechtspersoonlijkheid bezit.

De vermelding daarentegen van artikel 67 van de Grondwet is overbodig. In de aanhef van besluiten ter uitvoering van een wet is het gewoonte, alleen die wet aan te halen zonder daarbij te verwijzen naar artikel 67 van de Grondwet, dat aan de Koning opdraagt de verordeningen te maken en besluiten te nemen die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn.

3° Tenslotte moet worden verwezen naar artikel 1, § 1, 1°, eerste lid, van de wet van 20 mei 1949 waarbij de toepassing van het stelsel der maatschappelijke zekerheid wordt uigebreid tot sommige arbeiders door de openbare besturen te werk gesteld. Krachtens die wetsbepaling immers komen de tijdelijke assistenten voor het maatschappelijke zekerheidstelsel in aanmerking, zoals artikel 3 van het ontwerp door de verwijzing naar artikel 10 van het besluit van de Regent van 30 april 1947 voorschrijft.

.../...

Het maatschappelijke zekerheidstelsel is op de tijdelijke assistenten van rechtswege toepasselijk ingevolge het eerste lid van artikel 1, § 1, 1°, van de wet van 20 mei 1949. Die alinea verklaart de bepalingen van de besluitwet van 28 december 1944 van rechtswege van toepassing op "het Rijk en zijn tijdelijke beambten". Met "tijdelijke beambten" zijn hier niet alleen bedoeld de beambten die onder het bij besluit van 30 april 1947 vastgestelde statuut van het tijdelijk personeel vallen, maar alle Rijksbeambten in tijdelijke dienst, zonder onderscheid van statuut. Nergens immers in de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 mei 1947 is, ter verantwoording van de als tweede lid in artikel 1, § 1, 1°, van die wet opgenomen bepaling, welke toestaat het maatschappelijke zekerheidstelsel bij een in Ministerraad overlegd besluit "uit te breiden tot andere categorieën van personeel tewerkgesteld bij de Rijksbesturen, met uitsluiting van de vaste beambten", naar voren gebracht dat het stelsel moest kunnen worden uitgebreid tot andere tijdelijke beambten dan die onder het statuut van 30 april 1947 vallen, maar dat het moest kunnen worden verruimd tot het hulppersoneel zoals hulpkrachten op het Ministerie van Verkeerswezen of schoonmaaksters, of tot een gedeelte van het personeel der ministeriële kabinetten (Gedr. st., Kamer, zitting 1948-1949, nr 435, blz. 2; Parl. Hand., Kamer, zitting 1948-1949, vergadering van 4 mei 1949, blz. 9). In het eerste lid van de besproken bepaling heeft de wetgever bijgevolg alle tijdelijke Rijksbeambten op het oog gehad, of zij al dan niet aan het besluit van 30 april 1947 onderworpen zijn.

.../...

Het maatschappelijke zekerheidstelsel vindt derhalve van rechtswege toepassing op de tijdelijke assistenten der stations voor landbouwkundig onderzoek zonder dat daartoe een in Ministerraad overlegd besluit, zoals voorgeschreven bij het tweede lid van artikel 1, § 1, 1°, van de wet van 20 mei 1949, nodig is.

Artikel 1 van het ontwerp.

Naar de gemachtigde ambtenaar heeft verklaard, zullen krachtens dit artikel tijdelijke assistenten kunnen worden benoemd in twee gevallen, die duidelijkheidshalve in de tekst van het artikel moeten worden onderscheiden :

1° wanneer moet worden voorzien in een betrekking die voorlopig niet meer door de titularis is bezet;

2° wanneer in een vacature moet worden voorzien, maar onmiddellijke aanwerving in vaste dienst onmogelijk is.

Artikel 2 van het ontwerp (artikelen 2 tot 4 van de voorgestelde tekst).

I. De toelatingsvoorwaarden voor benoeming tot tijdelijk assistent omvatten die welke zijn genoemd in artikel 16, 1° tot 4°, van het statuut van 2 oktober 1937, waarnaar het door het ontwerp ingevoegde artikel 8bis verwijst. Artikel 8 van het besluit van 15 oktober 1951, dat de toelatingsvoorwaarden voor benoeming tot assistent in vaste dienst bepaalt, zegt niets over de in

.../...

artikel 16, 1° tot 4°, genoemde voorwaarden. Volgens de gemachtigde ambtenaar is onachtzaamheid er oorzaak van, dat in artikel 8 van het besluit van 15 oktober 1951 niet naar artikel 16, 1° tot 4°, van het statuut van 2 oktober 1937 wordt verwezen.

Om dit abnormale verschil tussen de bepaling over de aanwerving van assistenten in vaste dienst en de bepaling over de aanwerving van tijdelijke assistenten te voorkomen, behoort dus in het ontwerp een aanvullend artikel te worden ingevoegd tot verbetering van artikel 8 van het organiek reglement van 15 oktober 1951.

II. Luidens artikel 8, 1°, van het besluit van 15 oktober 1951 (dat artikel 8, 2°, van de voorgestelde tekst wordt), moet men, om tot assistent te kunnen worden benoemd, "houder zijn van een regelmatig uitgereikt einddiploma van hoger of daarmede gelijkgesteld onderwijs". Naar de gemachtigde ambtenaar heeft verklaard, worden hier gewoon bedoeld alle diploma's die bij de einddiploma's van hoger onderwijs zijn ingedeeld in de tabel die gevoegd is bij het koninklijk besluit van 6 februari 1954 tot wijziging van artikel 16, 6°, van het statuut van 2 oktober 1937. Deze diplomavoorwaarde moet dan ook nauwkeuriger worden geformuleerd, namelijk door verwijzing naar artikel 16, 6°, van het statuut van 2 oktober 1937, gewijzigd bij de besluiten van 6 februari 1954 en 16 april 1956.

.../...

III. Dit artikel is vrij lang. Twee artikelen, een over de toelatingsvoorwaarden voor benoeming tot tijdelijk assistent, een ander over de wijze van aanwerving, zouden hier te verkiezen zijn.

IV. Het ontwerp zegt : "Indien in de wervingsreserve geen kandidaten meer beschikbaar zijn, worden zij (de tijdelijke assistenten) aangeworven bij wijze van een openbare oproep tot de kandidaten, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Zo, in dit geval, er meer dan een kandidaat is, worden zij geschift door een examen ingericht door het departement".

Is er meer dan een kandidaat, dan wordt een "vergelijkend examen" ingericht. Men gebruike deze term, die aan een welbepaald rechtsbegrip beantwoordt.

Uit het stilzwijgen van het ontwerp volgt dat de Minister van Landbouw, als er slechts één kandidaat is, vrij zal kunnen oordelen of een nieuwe openbare oproep tot kandidaten moet worden gericht, een examen moet worden opgelegd of de enige kandidaat zonder meer moet worden benoemd. Uitdrukkelijke bepalingen zouden moeilijkheden voorkomen. Daarom stelt de Raad van State voor, met goedvinden van de gemachtigde ambtenaar, een alinea toe te voegen voor het geval dat zich maar één kandidaat aanmeldt. Daarin zou de discretionaire bevoegdheid van de Minister worden bevestigd, onder voorbehoud van bepaalde, aan dit geval aangepaste waarborgen voor een goede werving.

.../...

Artikel 3 van het ontwerp (artikelen 5 en 6 van de voorgestelde tekst).

I. Ten gevolge van de door het ontwerp aangebrachte wijzigingen zal § 1 van artikel 11 niet langer op het gehele, maar alleen op het vastbenoemde wetenschappelijk personeel toepassing vinden. Deze § 1 behoort te worden gewijzigd om dit uitdrukkelijk te bepalen.

II. Tot de bepalingen van het statuut van het Rijkspersoneel van 2 oktober 1937, welke het ontwerp op de tijdelijke assistenten toepasselijk verklaart, behoort artikel 47. De toepassing van dit artikel, krachtens hetwelk de ambtenaren en beambten de eed moeten afleggen in handen van de Minister of van de ambtenaar die hij daartoe aanwijst, is niet overeen te brengen met artikel 13 van het koninklijk besluit van 15 oktober 1951, luidens hetwelk de leden van het wetenschappelijk personeel, behalve de directeurs der stations, "de eed afleggen in handen van de voorzitter van het centrum voor landbouwkundig onderzoek waartoe het station, waaraan zij zijn verbonden, behoort". Naar de gemachtigde ambtenaar echter heeft verklaard, is deze bepaling op de tijdelijke assistenten toepasselijk. Om moeilijkheden te vermijden, schrappe men artikel 47 in de opsomming van de artikelen van het statuut van 2 oktober 1937 welke artikel 3 van het ontwerp op de tijdelijke assistenten toepasselijk verklaart. Anderzijds dient artikel 13, tweede lid, van het besluit van 15 oktober 1951 te worden gewijzigd om er uitdrukkelijk in te bepalen, dat de leden van het gehele wetenschappelijk personeel - zowel tijdelijke als het vast benoemde - de eed afleggen in handen van de voorzitter van het centrum.

.../...

Bij gemis van de wetsbepalingen, welke artikel 3 van het decreet van het Nationaal Congres van 20 juli 1831 aankondigt, kan de Koning "in het stilzwijgen (van de wetten) voorzien" en de overheid aanwijzen ten overstaan van wie de eed moet worden afgelegd (Cass. 20 oktober 1868, Pas. 1869, I, 238; Raad van State, arrest 20 juni 1958, nr 6371).

Artikel 4 van het ontwerp (artikel 7 van de voorgestelde tekst).

In tegenstelling met de overige artikelen van het ontwerp heeft artikel 4 geen betrekking op het statuut van het personeel van de Staatsdienst die het station voor landbouwkundig onderzoek is, maar op het beheer van het vermogen met rechtspersoonlijkheid, dat bij genoemd station is ingesteld.

Krachtens artikel 22 van het besluit van 15 oktober 1951 oefent de Minister van Landbouw toezicht uit op het vermogen en worden de beslissingen van de commissie die het vermogen beheert, hem ter goedkeuring voorgelegd. Artikel 4 van het ontwerp wil de Minister van Landbouw in de gelegenheid stellen om de hem bij artikel 22 van het besluit verleende toezichtsbevoegdheid over te dragen. Wegens haar belang kan die bevoegdheid alleen aan een hooggeplaatst ambtenaar worden overgedragen. Volgens de aan de Raad van State verstrekte uitleg bedoelt de Regering, dat de Minister van Landbouw zijn toezichtsbevoegdheid alleen kan overdragen aan de directeur-generaal van het bestuur voor landbouwkundig onderzoek. Dit moet met zoveel woorden worden gezegd.

\+

\+ \+

.../...

Onder inachtneming van hetgeen hiervoren is opgemerkt, stelt de Raad van State de volgende tekst voor, waarin tevens een aantal vormwijzigingen zijn aangebracht :

KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 15 OKTOBER 1951 HOUDENDE ORGANIEK REGLEMENT VAN DE RIJKSSTATIONS VOOR LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Gelet op artikel 66, tweede lid, van de Grondwet;

Gelet op de wet van 2 juli 1927 waarbij rechtspersoonlijkheid wordt verleend aan de inrichtingen voor hoger onderwijs en aan de stations voor landbouwkundige opzoekingen die van de Staat afhangen;

Gelet op de wet van 20 mei 1949 waarbij de toepassing van het stelsel der maatschappelijke zekerheid wordt uitgebreid tot sommige arbeiders door de openbare besturen te werk gesteld, inzonderheid op artikel 1, § 1, 1°, eerste lid;

Gelet op het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het Rijkspersoneel;

Gelet op het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijk personeel;

.../...

Gelet op het koninklijk besluit van 15 oktober 1951 houdende organiek reglement van de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 21 maart 1953, 29 maart 1954, 22 april 1955, 14 januari en 17 april 1956;

Gelet op het advies van de Syndicale Raad van advies, gegeven 11 februari 1960;

Gelet op het advies van de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1.-

In het koninklijk besluit van 15 oktober 1951 houdende organiek reglement van de Rijksstations voor landbouwkundig onderzoek wordt een artikel 7bis ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 7bis. Tijdelijke assistenten kunnen deel uitmaken van het wetenschappelijk personeel van een station.

De Minister van Landbouw is gemachtigd tot het benoemen van tijdelijke assistenten :

1° wanneer moet worden voorzien in een betrekking die voorlopig niet door de titularis is bezet;

2° wanneer moet worden voorzien in een vacature maar de betrekking niet onmiddellijk kan worden begeven door een werving in vaste dienst".

.../...

Artikel 2.-

Artikel 8 van hetzelfde besluit wordt door de volgende bepaling vervangen :

"Artikel 8. Kandidaten voor een benoeming tot assistent moeten :

1° voldoen aan de toelatingsvoorwaarden gesteld in artikel 16, tweede lid, 1° tot 4°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het Rijkspersoneel;

2° houder zijn van een regelmatig uitgereikt einddiploma van hoger onderwijs als zodanig erkend door artikel 16, 6°, tweede lid, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937, gewijzigd bij de besluiten van 6 februari 1954 en 16 april 1956;

3° voldoen aan de overige toelatingsvoorwaarden die de Minister van Landbouw voor de te begeven betrekking heeft vastgesteld;

4° batig gerangschikt zijn in het vergelijkend toelatingsexamen dat door de Minister van Landbouw is ingericht;

5° met goed gevolg een proeftijd van drie jaar hebben volbracht.

De Minister van Landbouw bepaalt het programma van het vergelijkend toelatingsexamen en benoemt de leden van de examencommissie. Het vergelijkend examen wordt aangekondigd door een bericht in het Belgisch Staatsblad.

.../...

Indien nodig kan, binnen twee jaar na het laatste vergelijkend toelatingsexamen en volgens de orde van de rangschikking, een beroep worden gedaan op kandidaten die, ofschoon zij niet batig gerangschikt zijn, het vereiste aantal punten hebben behaald".

Artikel 3.-

In hetzelfde besluit wordt een artikel 8bis ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 8bis. Kandidaten voor een tijdelijke benoeming tot assistent moeten voldoen aan de voorwaarden welke artikel 8, 1°, 2° en 3°, oplegt voor een vaste benoeming in dezelfde graad".

Artikel 4.-

In hetzelfde besluit wordt een artikel 8ter ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 8ter. De tijdelijke assistenten worden benoemd onder de kandidaten uit de wervingsreserve, die ingevolge de vergelijkende toelatingsexamens overeenkomstig artikel 8, derde lid, is aangelegd. Deze kandidaten worden in de orde van hun rangschikking opgeroepen.

Indien de geldigheidsduur van de wervingsreserve verstreken is of indien zulk een reserve ontbreekt of geen beschikbare kandidaten meer telt, richt de Minister van Landbouw een speciaal vergelijkend toelatingsexamen voor de werving van tijdelijke assistenten in. Hij bepaalt het

.../...

programma van dit vergelijkend examen, dat door een bericht in het Belgisch Staatsblad wordt aangekondigd; het bericht maakt melding van het bepaalde in het vierde lid.

De examencommissie is samengesteld uit de directeur-generaal van het bestuur voor landbouwkundig onderzoek, de voorzitter van het centrum en de directeur van het station of hun onderscheiden gemachtigden; een door de Minister van Landbouw aangewezen lid maakt bovendien deel uit van de examencommissie.

Indien voor elke te begeven betrekking maar één kandidaat opkomt, kan deze onderworpen worden aan een examen met hetzelfde programma als het aangekondigde vergelijkend examen. De Minister van Landbouw kan evenwel, bij een met redenen omkleed besluit, de kandidaat van het examen vrijstellen indien zijn titels waarborgen dat hij bekwaam is tot het uitoefenen van het ambt waarin hij zal worden aangesteld. Zo nodig wordt een nieuwe oproep tot de kandidaten in het Belgisch Staatsblad opgenomen".

Artikel 5.-

a) In artikel 11, § 1, van hetzelfde besluit worden de woorden "zijn op het wetenschappelijk personeel toepasselijk" vervangen door "zijn op het wetenschappelijk personeel in vaste dienst toepasselijk";

b) § 2 van hetzelfde artikel wordt door de volgende bepalingen vervangen :

.../...

"§ 2. Op tijdelijke assistenten zijn van toepassing :

1° de hierna genoemde artikelen van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het Rijkspersoneel :

a) de artikelen 7 tot 12, 45 en 46, 48 tot 51;

b) de artikelen 82 tot 95 voor tijdelijke assistenten ten aanzien van wie een der tuchtstraffen, aangegeven in artikel 12, 4° tot 6°, van het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijk personeel definitief is voorgesteld;

c) artikel 102;

2° de artikelen 6 tot 17bis van het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijk personeel.

§ 3. Voor de toepassing van het bepaalde in de §§ 1 en 2, worden leden van het wetenschappelijk personeel in vaste of tijdelijke dienst met ambtenaren eerste categorie gelijkgesteld".

Artikel 6.-

In artikel 13, tweede lid, van hetzelfde besluit worden de woorden "De overige leden van het wetenschappelijk personeel" vervangen door "De overige leden van het wetenschappelijk personeel in vaste of tijdelijke dienst".

.../...

Artikel 7.-

Artikel 22 van hetzelfde besluit wordt aangevuld met een lid luidend als volgt :

"De Minister van Landbouw kan de hem bij dit artikel verleende bevoegdheid opdragen aan de directeur-generaal van het bestuur voor landbouwkundig onderzoek".

Artikel 8.-

Onze Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te , de

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Landbouw,

OBSERVATIONS GENERALES.

Le projet tend, en premier lieu, à permettre le recrutement d'assistants temporaires dans les stations de recherches agronomiques de l'Etat et à fixer leur statut. Tel est l'objet des trois premiers articles du projet, qui en comprend quatre abstraction faite de l'article exécutoire.

L'article 4 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, modifié par l'arrêté royal du 7 décembre 1959, impose l'obligation de soumettre à l'avis du Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions "... les dispositions particulières qui ont pour objet d'assurer dans chaque Ministère l'exécution du présent statut et des arrêtés qui l'ont modifié ou complété".

Cette disposition serait d'application, en l'espèce, s'il s'agissait d'un projet d'arrêté qui, tout en y apportant certaines dérogations, assurerait l'exécution de l'arrêté du Régent du 30 avril 1947 fixant le statut des agents temporaires . Tel ne semble toutefois pas être le cas. En effet, ce dernier arrêté n'est pas applicable par lui-même aux assistants temporaires des stations de recherches agronomiques que le projet permet de recruter. L'article 1er de l'arrêté du 30 avril 1947 se borne sans doute à exclure du champ d'application du statut des agents temporaires a) le personnel de maîtrise et les gens de métier et de service, b) le personnel auxiliaire. Mais les règles établies pour les agents temporaires avaient d'abord été insérées dans le statut du 2 octobre 1937, aux articles 5 et 6; l'article 2, en restreignant le champ d'application de tout l'arrêté,

.../...

restreignait notamment le champ d'application des articles 5 et 6. Dès lors, pour déterminer le champ d'application du statut des agents temporaires du 30 avril 1947, qui a remplacé les articles 5 et 6 de l'arrêté du 2 octobre 1937, il faut également tenir compte de l'article 2 de ce dernier arrêté. Cet article soustrait à l'application du statut des agents de l'Etat le "personnel scientifique... des établissements scientifiques". Il est permis d'en conclure que le statut des agents temporaires du 30 avril 1947 n'est pas applicable non plus au personnel scientifique temporaire des établissements scientifiques, parmi lequel il faut comprendre les assistants temporaires des stations de recherches agronomiques, et que le projet ne doit donc pas, sur la base de l'article 4 du statut du 2 octobre 1937, être soumis à l'avis du Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions.

Cet avis n'est pas requis non plus par l'article 3 de l'arrêté royal du 30 mars 1939 portant création d'un service d'administration générale, qui ne confie à ce service qu'une mission d'étude en ce qui concerne "toutes questions relatives au statut du personnel".

Sur base des dispositions réglementaires en vigueur, le Ministre intéressé est donc tenu de soumettre à l'avis du Ministre qui a l'administration générale dans ses attributions, des projets d'arrêtés qui se bornent à assurer l'application des statuts du 2 octobre 1937 ou du 30 avril 1947; mais il ne doit pas soumettre à cet avis un projet d'arrêté qui tend à établir un statut particulier pour des catégories d'agents qui ne sont pas visées

.../...

par les arrêtés des 2 octobre 1937 et 30 avril 1947, alors que semblable statut particulier risque davantage de compromettre la coordination qui est nécessaire en matière de statut du personnel. Il y a là, dans la réglementation en vigueur, un illogisme et un manque de concordance sur lesquels le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement.

PREAMBULE.

1° Il conviendrait de viser l'article 66, alinéa 2, de la Constitution. En effet, les assistants temporaires sont des agents non du patrimoine érigé en établissement public, mais du service de l'Etat que constitue la station de recherches agronomiques dans l'accomplissement des tâches qui sont de sa compétence. Par conséquent, c'est dans l'article 66, alinéa 2, de la Constitution que le Roi puise le pouvoir de fixer le statut des assistants temporaires.

2° En outre, il conviendrait de viser également la loi du 2 juillet 1927 accordant la personnalité civile aux établissements d'enseignement supérieur et aux stations de recherches d'intérêt agricole relevant de l'Etat. En effet, l'article 4 du projet modifie l'article 22 du règlement organique du 15 octobre 1951, qui concerne la gestion du patrimoine propre de la station de recherches, pour laquelle celle-ci possède une personnalité civile distincte en application de cette loi du 2 juillet 1927.

.../...

Par contre, il est superflu de viser l'article 67 de la Constitution. Dans le préambule des arrêtés qui assurent l'exécution d'une loi, l'usage s'est établi de ne viser que cette loi sans viser également l'article 67 de la Constitution qui confie au Roi le pouvoir de faire les règlements et arrêtés nécessaires pour l'exécution des lois.

3° Enfin, il conviendrait de viser l'article 1er, § 1er, 1°, alinéa 1er, de la loi du 20 mai 1949 étendant l'application du régime de la sécurité sociale à certains travailleurs occupés par les administrations publiques. En effet, c'est en vertu de cette disposition légale que les assistants temporaires bénéficieront du régime de la sécurité sociale comme le prévoit l'article 3 du projet en renvoyant à l'article 10 de l'arrêté du Régent du 30 avril 1947.

Le régime de la sécurité sociale est étendu de plein droit aux assistants temporaires par l'alinéa 1er de l'article 1er, § 1er, 1°, de la loi du 20 mai 1949. Cette dernière disposition rend applicables de plein droit les dispositions de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 à "l'Etat et à ses agents temporaires". Dans la disposition qui vient d'être indiquée, l'expression "agents temporaires" ne désigne pas seulement les agents soumis au statut des agents temporaires établi par l'arrêté du 30 avril 1947, mais tout agent de l'Etat nommé à titre temporaire, quel que soit son statut. En effet, au cours des travaux préparatoires de la loi du 20 mai 1949, pour justifier la disposition insérée à l'alinéa 2 de l'article 1er, § 1er, 1°, de cette loi, qui permet l'extension ,par la voie d'un arrêté royal délibéré en conseil des Ministres, du régime de la sécurité sociale "à d'autres catégories du personnel occupé par les administrations de l'Etat, à l'exclusion des agents définitifs", on n'a pas fait valoir qu'il y avait lieu

.../...

de permettre l'extension du régime de la sécurité sociale à d'autres agents temporaires que ceux qui sont soumis au statut du 30 avril 1947; on a fait valoir qu'il y avait lieu de permettre l'extension du régime de la sécurité sociale à des agents auxiliaires tels que les auxiliaires du Ministère des Communications ou des nettoyeuses,ou à une partie du personnel des cabinets ministériels (Doc. parl., Chambre, session 1948-1949, n° 435, page 2; Ann.parl., Chambre, session 1948-1949, séance du 4 mai 1949, page 9). A l'alinéa 1er de la disposition examinée, le législateur a donc eu en vue tous les agents temporaires de l'Etat sans distinguer s'ils étaient ou non soumis à l'arrêté du 30 avril 1947.

Le régime de la sécurité sociale est, par conséquent, applicable de plein droit aux assistants temporaires des stations de recherches agronomiques sans qu'il faille, à cet effet, un arrêté délibéré en conseil des Ministres comme le prévoit l'alinéa 2 de l'article 1er, § 1er, 1°, de la loi du 20 mai 1949.

Article 1er du projet.

Selon les explications données par le fonctionnaire délégué, l'article tend à permettre la nomination d'assistants temporaires dans deux cas que, dans un but de clarté, il conviendrait de distinguer dans le texte de l'article :

1° lorsqu'il est nécessaire de pourvoir à un emploi qui a cessé provisoirement d'être occupé par son titulaire;

2° lorsqu'il est nécessaire de pourvoir à un emploi devenu vacant, mais qu'il est impossible de faire immédiatement un recrutement à titre définitif.

.../...

Article 2 du projet (articles 2 à 4 du texte proposé).

I. Parmi les conditions d'admissibilité imposées pour une nomination en qualité d'assistant temporaire, sont comprises les conditions énumérées à l'article 16, 1° à 4°, du statut du 2 octobre 1937, auquel renvoie l'article 8bis introduit par le projet. Or, l'article 8 de l'arrêté du 15 octobre 1951, qui fixe les conditions d'admissibilité imposées pour une nomination à titre définitif en qualité d'assistant, ne fait pas mention des conditions énumérées à l'article 16, 1° à 4°. Comme l'a confirmé le fonctionnaire délégué par le Ministre, l'absence dans l'article 8 de l'arrêté du 15 octobre 1951 de renvoi à l'article 16, 1° à 4°, du statut du 2 octobre 1937 est le résultat d'une inadvertance.

Dès lors, pour éviter l'anomalie que constituerait sur le point qui vient d'être indiqué, une divergence entre la disposition applicable au recrutement d'assistants à titre définitif et la disposition applicable au recrutement d'assistants à titre temporaire, il conviendrait d'introduire dans le projet un article supplémentaire corrigeant l'article 8 du règlement organique du 15 octobre 1951.

II. Aux termes de l'article 8, 1°, de l'arrêté du 15 octobre 1951 (devenant l'article 8, 2°, du texte proposé), pour pouvoir être nommé assistant, il faut être "porteur d'un diplôme régulièrement délivré de fin d'études d'enseignement supérieur ou d'enseignement assimilé". En réalité, selon les explications données par le fonctionnaire délégué, l'expression employée tend

.../...

simplement à désigner tous les diplômes classés parmi les diplômes de fin d'études d'enseignement supérieur au tableau annexé à l'arrêté royal du 6 février 1954 modifiant l'article 16, 6°, du statut du 2 octobre 1937. Il conviendrait, dès lors, d'énoncer cette condition de diplôme avec plus d'exactitude, en renvoyant à l'article 16, 6°, du statut du 2 octobre 1937 modifié par l'arrêté du 6 février 1954 et par l'arrêté du 16 avril 1956.

III. Il serait préférable, afin d'éviter un article fort long, de faire deux articles distincts : l'un relatif aux conditions d'admissibilité requises pour une nomination en qualité d'assistant temporaire, l'autre relatif au mode de recrutement.

IV. Selon le projet, "A défaut de candidats disponibles dans la réserve de recrutement, ils (les assistants temporaires) sont recrutés par voie d'appel public aux candidats, publié au Moniteur belge. Si, dans ce dernier cas, il y a plus d'un candidat, ils seront départagés par une épreuve organisée par le département".

Dans l'hypothèse où il y a plusieurs candidats, c'est un "concours" qui sera organisé. Il y a lieu d'employer ce terme ,qui correspond à une notion juridique bien précise.

Dans l'hypothèse où il n'y a qu'un seul candidat, il résulte du silence des dispositions du projet que le Ministre de l'Agriculture disposerait d'un pouvoir discrétionnaire pour apprécier s'il y a lieu de recourir

.../...

à un nouvel appel public aux candidats ou d'imposer un examen, ou encore de nommer d'emblée le candidat qui est seul à se présenter. Dans le but de prévenir toute difficulté par l'établissement de dispositions expresses, le Conseil d'Etat propose, avec l'accord du fonctionnaire délégué, d'ajouter un alinéa relatif à l'hypothèse où se présente un seul candidat, alinéa qui consacre le pouvoir discrétionnaire du Ministre, sous réserve de l'institution de certaines garanties de bon recrutement adaptées à cette hypothèse.

Article 3 du projet (articles 5 et 6 du texte proposé).

I. A la suite des modifications apportées par le projet, le § 1er de l'article 11 ne sera plus applicable à tout le personnel scientifique, mais seulement au personnel scientifique définitif. Il conviendrait de modifier ce § 1er pour l'indiquer expressément.

II. L'article 47 du statut des agents de l'Etat du 2 octobre 1937 est compris parmi les dispositions de ce statut que le projet rend applicables aux assistants temporaires. L'application de cet article, en vertu duquel les fonctionnaires et agents doivent prêter serment entre les mains du Ministre ou du fonctionnaire à ce désigné par celui-ci, ne se concilie pas avec celle de l'article 13 de l'arrêté royal du 15 octobre 1951, aux termes duquel les membres du personnel scientifique, autres que les directeurs de stations, "prêtent serment entre les mains du président du centre de recherches agronomiques dont la station à laquelle ils sont attachés relève". Or, comme l'a confirmé le fonctionnaire délégué, cette disposition s'applique

.../...

aux assistants temporaires.Pour éviter toute difficulté, il y a lieu, d'une part, de supprimer l'article 47 de l'énumération des articles du statut du 2 octobre 1937 que l'article 3 du projet rend applicables aux assistants temporaires; il y a lieu, d'autre part, de modifier l'article 13, alinéa 2, de l'arrêté du 15 octobre 1951, pour y énoncer expressément que les membres de tout le personnel scientifique - tant le personnel temporaire que le personnel définitif - prêtent serment entre les mains du président du centre.

En l'absence des dispositions légales prévues par l'article 3 du décret du Congrès national du 20 juillet 1831, le Roi a compétence pour "suppléer au silence (des lois)" et désigner l'autorité compétente pour recevoir le serment (Cass. 20 octobre 1868, Pas. 1869, I, 238; Conseil d'Etat, arrêt du 20 juin 1958, n° 6371).

Article 4 du projet (article 7 du texte proposé).

A la différence des autres articles du projet, l'article 4 concerne non le statut du personnel du service de l'Etat que constitue la station de recherches agronomiques, mais la gestion du patrimoine, doté de la personnalité juridique, qui est érigé auprès de cette station.

L'article 22 de l'arrêté du 15 octobre 1951 institue une tutelle du Ministre de l'Agriculture sur le patrimoine et soumet à l'approbation de ce Ministre

.../...

les décisions de la commission qui gère le patrimoine. L'article 4 du projet tend à permettre au Ministre de l'Agriculture de déléguer les pouvoirs de tutelle que lui confère l'article 22 de l'arrêté. En raison de l'importance de ces pouvoirs,ils ne sont susceptibles d'être délégués qu'à un fonctionnaire de haut grade. Selon les explications données au Conseil d'Etat, dans la pensée du Gouvernement le Ministre de l'Agriculture ne pourra déléguer ses pouvoirs de tutelle qu'au directeur général de l'administration de la recherche agronomique. Il y aurait lieu de l'indiquer expressément.

\+

\+ \+

En conséquence des observations qui précèdent et dans le but d'apporter également certains amendements de pure forme, le Conseil d'Etat propose le texte ci-après :

ARRETE ROYAL MODIFIANT L'ARRETE ROYAL DU 15 OCTOBRE 1951 PORTANT REGLEMENT ORGANIQUE DES STATIONS DE RECHERCHES AGRONOMIQUES DE L'ETAT.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous ,présents et à venir, SALUT.

Vu l'article 66, alinéa 2, de la Constitution;

Vu la loi du 2 juillet 1927 accordant la personnalité civile aux établissements d'enseignement supérieur et aux stations de recherches d'intérêt agricole relevant de l'Etat;

.../...

Vu la loi du 20 mai 1949 étendant l'application du régime de la sécurité sociale à certains travailleurs occupés par les administrations publiques, notamment l'article 1er, § 1er, 1°, alinéa 1er;

Vu l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat;

Vu l'arrêté du Régent du 30 avril 1947 fixant le statut des agents temporaires;

Vu l'arrêté royal du 15 octobre 1951 portant règlement organique des stations de recherches agronomiques de l'Etat, modifié par les arrêtés royaux des 21 mars 1953, 29 mars 1954, 22 avril 1955, 14 janvier et 17 avril 1956;

Vu l'avis du Comité de consultation syndicale, donné le 11 février 1960;

Vu l'avis du Conseil d'Etat;

Sur la proposition de Notre Ministre de l'Agriculture,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er.-

Il est inséré dans l'arrêté royal du 15 octobre 1951 portant règlement organique des stations de recherches agronomiques de l'Etat, un article 7bis rédigé comme suit :

.../...

"Article 7bis. Le personnel scientifique d'une station peut comprendre des assistants temporaires.

Le Ministre de l'Agriculture est autorisé à nommer des assistants temporaires :

1° lorsqu'il est nécessaire de pourvoir à un emploi qui a cessé provisoirement d'être occupé par son titulaire;

2° lorsqu'il est nécessaire de pourvoir à un emploi vacant, mais qu'il est impossible de le conférer immédiatement par la voie d'un recrutement à titre définitif".

Article 2.-

L'article 8 du même arrêté est remplacé par la disposition suivante :

"Article 8. Les candidats à une nomination en qualité d'assistant doivent :

1° remplir les conditions d'admissibilité imposées par l'article 16, alinéa 2, 1° à 4°, de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat;

2° être porteurs d'un diplôme régulièrement délivré de fin d'études d'enseignement supérieur reconnu comme tel par l'article 16, 6°, alinéa 2, de l'arrêté royal du 2 octobre 1937, modifié par les arrêtés des 6 février 1954 et 16 avril 1956;

3° remplir les autres conditions d'admissibilité fixées par le Ministre de l'Agriculture pour l'emploi à conférer;

4° s'être classés en ordre utile au concours d'admission organisé par le Ministre de l'Agriculture;

.../...

5° avoir accompli avec succès un stage probatoire d'une durée de trois ans.

Le Ministre de l'Agriculture détermine le programme du concours d'admission et nomme les membres du jury. Le concours est annoncé par un avis publié au Moniteur belge.

En cas de nécessité, il peut être fait appel, dans les deux années qui suivent le dernier concours d'admission et dans l'ordre de classement, à ceux des candidats qui, sans s'être classés en ordre utile, ont obtenu le nombre de points requis".

Article 3.-

Il est inséré dans le même arrêté un article 8bis rédigé comme suit :

"Article 8bis. Les candidats à une nomination à titre temporaire en qualité d'assistant doivent remplir les conditions imposées pour une nomination à titre définitif au même grade par l'article 8, 1°, 2° et 3°".

Article 4.-

Il est inséré dans le même arrêté un article 8ter rédigé comme suit :

"Article 8ter. Les assistants temporaires sont nommés parmi les candidats inscrits dans la réserve de recrutement constituée à la suite des concours d'admission conformément à l'article 8, alinéa 3. Il est fait appel à ces candidats dans l'ordre de leur classement.

.../...

Si la durée de validité de la réserve de recrutement est expirée ou si cette réserve est épuisée ou ne comprend pas de candidat disponible, le Ministre de l'Agriculture organise un concours spécial d'admission destiné au recrutement d'assistants temporaires. Il fixe le programme de ce concours, qui est annoncé par un avis publié au Moniteur belge; l'avis fait mention des dispositions énoncées à l'alinéa 4.

Le jury comprend le directeur général de l'administration de la recherche agronomique, le président du centre et le directeur de la station ou leurs délégués respectifs; il comprend, en outre, un membre désigné par le Ministre de l'Agriculture.

S'il ne se présente qu'un candidat par emploi à conférer, ce candidat peut être soumis à un examen ayant le même programme que le concours annoncé. Toutefois, le Ministre de l'Agriculture peut, par arrêté motivé, dispenser le candidat de l'examen s'il a des titres garantissant son aptitude à exercer les fonctions à lui attribuer. S'il y a lieu, un nouvel appel aux candidats est publié au Moniteur belge".

Article 5.-

a) A l'article 11, § 1er, du même arrêté, les mots "sont applicables au personnel scientifique" sont remplacés par les mots "sont applicables au personnel scientifique définitif";

.../...

b) le § 2 du même article est remplacé par les dispositions suivantes :

"§ 2. Sont applicables aux assistants temporaires :

1° les articles suivants de l'arrêté royal du 2 octobre 1937 portant le statut des agents de l'Etat :

a) les articles 7 à 12, 45 et 46, 48 à 51;

b) les articles 82 à 95 pour ce qui est des assistants temporaires à la charge desquels a été définitivement proposée une des peines disciplinaires indiquées à l'article 12, 4° à 6°, de l'arrêté du Régent du 30 avril 1947 fixant le statut des agents temporaires;

c) l'article 102;

2° les articles 6 à 17bis de l'arrêté du Régent du 30 avril 1947 fixant le statut des agents temporaires.

§ 3. Pour l'application des dispositions énoncées aux §§ 1er et 2, les membres du personnel scientifique, définitif ou temporaire, sont assimilés aux agents de la première catégorie".

Article 6.-

A l'article 13, alinéa 2, du même arrêté, les mots "Les autres membres du personnel scientifique" sont remplacés par les mots "Les autres membres du personnel scientifique, définitif ou temporaire".

.../...

Article 7.-

L'article 22 du même arrêté est complété par un alinéa rédigé comme suit :

"Le Ministre de l'Agriculture peut déléguer les pouvoirs qui lui sont conférés par le présent article au directeur général de l'administration de la recherche agronomique".

Article 8.-

Notre Ministre de l'Agriculture est chargé de l'exécution du présent arrêté .

Donné à , le

PAR LE ROI :

Le Ministre de l'Agriculture,

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de	
de Heren : Messieurs :	A. VRANCKX,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter, président,
	L. MOUREAU,	raadsheren van State,	
	K. MEES,	conseillers d'Etat,	
	G. VAN HECKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	P. DE VISSCHER,	assesseurs de la section de législation,	
	C. ROUSSEAUX,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier. greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. A. VRANCKX.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Ch. HUBERLANT, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. A. VRANCKX.

Le rapport a été présenté par M. Ch. HUBERLANT, auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) C. ROUSSEAUX.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) A. VRANCKX.